

החלטת ועדת האתיקה

בקובלנה של חה"כ איימן עודה נגד יושב ראש ועדת הפנים והגנת הסביבה, חה"כ יואב קיש

מיום י"ח בטבת התשע"ט - 26 בדצמבר 2018

הקובלנה

1. חה"כ איימן עודה הגיש לוועדת האתיקה קובלנה נגד יושב ראש ועדת הפנים והגנת הסביבה, חה"כ יואב קיש, בשל העובדה שדחה את בקשתו לקיים דיון בוועדה שבראשותו בנושא הפשיעה בחברה הערבית, וזאת לאור העובדה שחה"כ עודה השתתף בכנס, אשר לדבריו של חה"כ קיש מעיד על תמיכתו בטרור.

2. בקובלנה ציין חה"כ עודה כי לקראת ציון יום מיוחד בכנסת בנושא המאבק באלימות ובפשיעה בחברה הערבית פנה לחה"כ קיש בבקשה לקיים דיון בוועדת הפנים בנושא "התמודדות עם ארגוני הפשיעה בחברה הערבית" וכי חה"כ קיש נעתר לבקשתו. ואולם, לאחר השתתפותו של חה"כ עודה בכנס האמור העביר אליו חה"כ קיש מכתב שבו ציין כך: "לא יתכן כי חבר כנסת יבקש דיון בוועדת הכנסת על אכיפה, סמכות המדינה, מיגור פשיעה וכדומה ומצד שני יפעל נגד אותה המדינה ויתמוך בטרור נגדה כפי שהתבטא למשל בהשתתפותך ודבריך בכנס של ארגוני הטרור 'החזית העממית' ו'החזית הדמוקרטית' במזרח ירושלים בתאריך 18.6.2018. על כן אני מסרב לבקשתך ולא אקיים דיון לבקשתך ביום או בנושא שביקשת".

התגובה לקובלנה

3. לבקשת הוועדה העביר חה"כ קיש את תגובתו לקובלנה ואף הופיע בפני הוועדה. לדבריו, באותו יום שבו ביקש ממנו חה"כ עודה לקיים את הדיון בוועדה הוא השתתף בכנס בלתי חוקי בהשתתפות ארגוני טרור. בהקשר זה ציין כי סבר שקיום הישיבה לבקשתו של חה"כ עודה יהווה מתן לגיטימציה לכנס האמור ועל כן החליט שלא לתת לכך יד וכתנאי לקיום הדיון דרש מחה"כ עודה להצהיר שהוא מתנגד לטרור.

עוד ציין חה"כ קיש בתגובתו כי יושבי ראש הוועדות בכנסת אינם מחויבים לקיים דיונים לבקשת חברי כנסת כחלק מציון ימים מיוחדים בכנסת וכי "זו סוברניות מוחלטת של יושב ראש ועדה לקבוע איזה דיון מתקיים, בוודאי כשלא מדובר בהצעת חוק, לא מדובר בדיון מהיר או הצעה לסדר ואפילו לא מדובר בדרישת שליש מחברי הוועדה". בהקשר זה ציין כי במקום הדיון שביקש לקיים חה"כ עודה, קיימה ועדת הפנים ישיבה בהצעת חוק הקשורה לנושא היום המיוחד שציון בכנסת באותו יום.

במקביל העביר חה"כ קיש קובלנה לוועדת האתיקה נגד חה"כ עודה בעקבות השתתפותו בכנס האמור.

החלטת הוועדה

4. לאורך השנים הדגישה ועדת האתיקה במספר החלטות (ראו החלטות מס' 58/18, 79/18 ו-10/19) כי תפקיד יושב ראש ועדה בכנסת מחייב התנהלות מורכבת ורגישה הנעה בין שיקול הדעת הרחב המוקנה ליושבי ראש הוועדות בקביעת סדר יומן, לרבות שקילת שיקולים פוליטיים, לבין התנהלות ממלכתית ועניינית בהיבטים שונים הכרוכים בניהול הוועדה.

5. אחת הדרכים של חברי הכנסת להעלות נושא לסדר היום הציבורי המעסיק את הציבור שאותו הם מייצגים, היא באמצעות פניה ליושב ראש הוועדה הרלוונטי לקיים דיון יזום בוועדה שבראשותו. ביטול דיון יזום מסוג זה, כשהסיבה המוצהרת לכך היא מעשים או התבטאויות של חבר הכנסת או השתתפותו באירוע, שיושב ראש הוועדה מתנגד להם, מהווה לדעת חברי הוועדה חריגה מהנורמה המצופה מיושבי ראש ועדות הכנסת. אין זה ראוי שיושבי ראש ועדות הכנסת ישתמשו בסמכות שניתנה להם על מנת "להעניש" חבר כנסת בגין דעותיו ועמדותיו הפוליטיות שאינן עולות בקנה אחד עם עמדותיו של יושב ראש הוועדה, גם אם הוא סבור שמדובר במעשים חמורים. התנהלות מסוג זה עלולה להוות בנסיבות מסוימות אף הפרה של כללי האתיקה.

6. ומן הכלל אל הפרט - במקרה שבפנינו, היות וביטול הדיון נעשה לאחר מתן הסכמה עקרונית לקיומו, אך עוד בטרם קביעת הדיון בסדר יומה של הוועדה, והיות ומדובר בקובלנה ראשונה מסוגה, מסתפקת הוועדה זאת הפעם בהבהרת הדברים במישור העקרוני ובמבט צופה פני עתיד.

ההחלטה תונח על שולחן הכנסת.

חבר הכנסת יצחק וקנין
יושב ראש ועדת האתיקה